

06 listopada 2020

POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGRAŻAJĄCYCH ŻYCIU

Najczęściej występujące nagłe sytuacje, to nagła duszność, ból w klatce piersiowej, nagłe nasilenie dolegliwości oraz omdlenie, utrata świadomości, zatrzymanie krążenia.

Nagła duszność, ból w klatce piersiowej, nagłe nasilenie dolegliwości - należy wcześniej z lekarzem lub pielęgniarką ustalić, jakie można wtedy zastosować leki. Zwykle jest to nitrogliceryna (w formie tabletek - lingwetek i aerozoli podawanych podjęzykowo), którą należy mieć w domu lub przy sobie w torebce nieprzeterminowaną. W tabletkach działa po 2-3 minutach, w aerozolu po minucie, jej działanie utrzymuje się około 2 godziny. Przynosi ulgę w duszności, bólach spowodowanych chorobą niedokrwienną serca. Przeważnie można zastosować 2-3 dawki w odstępach 5-minutowych. W sytuacji, gdy ból nie ustępuje, konieczne jest wezwanie pogotowia ratunkowego, ponieważ może oznaczać to zawał serca. Przed podaniem nitrogliceryny należy skontrolować ciśnienie tętnicze; ciśnienie skurczowe nie może być niższe od 100 mmHg. Warto zwrócić uwagę na charakter bólu, jego umiejscowienie, promieniowanie, czas pojawienia się. W przypadku duszności - kiedy i w jakich okolicznościach się zaczęła, co ją łagodzi, a co nasila, czy pojawił się kaszel, czy jest gorączka, czy są obrzęki, wzrost masy ciała. Czy zmieniło się zapotrzebowanie na leki w ostatnich dniach. Czy nastąpiły istotne zmiany w stanie zdrowia chorego w ostatnim okresie. Dobrze jest przygotować najważniejsze dokumenty związane z chorobą i aktualnie przyjmowane leki.

Omdlenie, utrata świadomości, zatrzymanie krążenia - to najtrudniejsze dla rodziny i opiekunów zdarzenie. Dobrze przedyskutować sposób zachowania się w takiej sytuacji. Najważniejsze, ale i najtrudniejsze pytanie należy zadać choremu. Jakie są jego oczekiwania. Jakie kroki należy podjąć w przypadku zatrzymania krążenia. Zdarza się, że chorzy w zaawansowanych stadiach choroby życzą sobie, aby podjęto wszystkie możliwe działania dla ratowania ich życia. Inni w takiej sytuacji wolą spokojnie odejść we własnym domu w otoczeniu swoich najbliższych. Czasem uważają, że nadszedł już czas i są gotowi na odejście, że choroba dotarła do takiego stadium, iż dalsze zmagania z nią tracą sens. Czasami przedyskutowania wymaga stan aktywności wszczepionych urządzeń. Decyzja o niepodejmowaniu reanimacji może być tożsama z decyzją o dezaktywacji wszczepionego wiele lat wcześniej automatycznego kardiowertera-defibrylatora. Rozmowa o tym, jak zachować się w przypadku wystąpienia zatrzymania krążenia, jest chyba najtrudniejszą rozmową, jaką się odbywa z pacjentem. Niepodjęcie jej nie likwiduje problemu, lecz pozostawia rozwiązanie przypadkowi, doraźnie podejmowanym decyzjom. Warto takie rozmowy

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekłe Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt pn. Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie, dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w ramach 9. Osi priorytetowej Region spójny społecznie, Działania 9.2 usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałania 9.2.2 usługi opiekuńcze oraz interwencja kryzysowa -zit

zaczynać wcześniej w przebiegu choroby, a później do nich wracać. Nierzadko chorzy w trakcie trwania choroby zmieniają zdanie.

Piśmiennictwo:

1. Krakowiak P., Krzyżanowski D., Modlińska A.: Przewlekle chory w domu. Fundacja Lubię Pomagać, Gdańsk 2011. Str 90

Źródło zdjęcia: <https://www.canva.com/photos/>

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niezależnych w Krakowie

ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel 12 44-67-500 fax 12 44-67-501
www.mco.krakow.pl mco@mco.krakow.pl

Rzeczpospolita
Polska

MAŁOPOLSKA

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt pn. Centrum wsparcia opiekunów nieformalnych i opieki nad osobami niesamodzielnymi w Miejskim Centrum Opieki w Krakowie, dofinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 w ramach 9. Osi priorytetowej Region spójny społecznie, Działania 9.2 usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałania 9.2.2 usługi opiekuńcze oraz interwencja kryzysowa -zit